

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра теоретического и славянского литературоведения

ГУБАРЕНКО

Екатерина Игоревна

**ОСОБЕННОСТИ ГРАЖДАНСТВЕННОСТИ
ПОЭТА РАДОВАНА КАРАДЖИЧА**

Дипломная работа

Научный
руководитель:
доктор
филологических наук,
профессор И.А. Черота

Допущена к защите

«___» _____ 2023 г.

Зав. кафедрой теоретического и
славянского литературоведения

_____ Т.А. Морозова

кандидат филологических наук, доцент

Минск, 2023

ОГЛАВЛЕНИЕ

Перечень условных обозначений, символов и терминов.....	3
Введение.....	7
Раздел 1. Проблемы осмысления поэзии Р. Караджича.....	11
1.1 Р. Караджич как поэт-лирик.....	14
1.2 Историческая роль духовного вождя боснийских сербов.....	16
Раздел 2. Особенности гражданственности поэзии Р. Караджича.....	24
2.1 О языке поэта-гражданина.....	24
2.2 Литературоведческий взгляд на гражданственность.....	27
Раздел 3. Поэтические сборники – вехи творчества.....	34
3.1 Структурно-композиционные особенности.....	34
3.2 Посвящения и другие опознавательные знаки.....	36
3.3 Сборник «Лудо копље».....	39
3.4 Сборник «Словенски гост».....	44
3.5 Сборник «Има чуда – нема чуда».....	47
Заключение.....	51
Список использованной литературы.....	53

РЕФЕРАТ

ОСОБЕННОСТИ ГРАЖДАНСТВЕННОСТИ ПОЭТА РАДОВАНА КАРАДЖИЧА

Структура дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, трех разделов, заключения, списка использованной литературы, который включает 28 источников. Полный объем работы – 56 страниц печатного текста.

Ключевые слова: СЕРБСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, ПОЭЗИЯ, ЛИРИКА, ГРАЖДАНСТВЕННОСТЬ, ПОЭТИЧЕСКИЙ ТЕКСТ, РАДОВАН КАРАДЖИЧ, ЧЕЛОВЕК, СТИХОТВОРЕНИЕ, САМООПРЕДЕЛЕНИЕ, ПРАВОСЛАВИЕ.

Цель дипломной работы: дать общую оценку литературного творчества Р. Караджича, выявить и проанализировать гражданственные мотивы в его поэтических сборниках, а также рассмотреть соответствующие лексико-семантические компоненты в них.

Задачи дипломной работы:

- очертить круг проблем, касающихся изучения поэзии Р. Караджича;
- сделать вывод о правомерности называть Р. Караджича поэтом-лириком;
- изучить поэтические сборники Радована Караджича и выявить гражданственный аспект;
- сделать вывод о правомерности называть Р. Караджича поэтом-лириком;
- выявить скрытую гражданственность поэтических текстов Р. Караджича;
- произвести анализ лексических единиц компонента «Человек» в рассматриваемых поэтических сборниках.

Объект исследования: доступное литературное наследие Р. Караджича.

Предмет исследования: гражданские чувства, отразившиеся в его поэтических сборниках.

Новизна: творчество Радована Караджича как поэта-лирика до сих пор не исследовалось вообще; а нами впервые сделана попытка подробно проанализировать мотивы гражданственности на материале ряда его поэтических сборников; разработана также собственная классификация лексико-семантического поля на основании выбранной лексики.

Практическое применение: результаты исследования могут быть использованы при изучении дисциплины «Сербская литература», в спецсеминарах и спецкурсах; могут также содействовать популяризации знаний о ярких представителях современной сербской литературы.

РЭФЕРАТ

АСАБЛІВАСЦІ ГРАМАДЗЯНСКАСЦІ ПАЭТА РАДАВАНА КАРАДЖЫЧА

Структура дыпломнай работы. Дыпломная работа складаецца з уводзінаў, трох раздзелаў, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры, які ўключае 28 крыніц. Поўны аб'ём работы – 56 старонак друкаванага тэксту.

Ключавыя словы: СЕРБСКАЯ ЛІТАРАТУРА, ПАЭЗІЯ, ЛІРЫКА, ГРАМАДЗЯНСКІСЦЬ, ПАЭТЫЧНЫ ТЭКСТ, РАДАВАН КАРАДЖЫЧ, ЧАЛАВЕК, ВЕРШ, САМАВЫЗНАЧЭННЕ, ПРАВАСЛАЎЕ.

Мэта дыпломнай работы: даць агульную ацэнку літаратурнай творчасці Р. Караджыча, выявіць і прааналізаваць грамадзянскія матывы ў яго паэтычных зборніках, а таксама разгледзець адпаведныя лексіка-семантычныя кампаненты ў іх.

Задачы дыпломнай работы:

- акрэсліць праблемы, якія тычацца вывучэння паэзіі Р. Караджыча;
- зрабіць выснову аб правамернасці называць Р. Караджыча паэтам-лірыкам;
- прааналізаваць паэтычныя зборнікі Радавана Караджыча і выявіць грамадзянскі аспект;
- зрабіць выснову аб правамернасці называць Р. Караджыча паэтам-лірыкам;
- выявіць схаваную грамадзянскасць паэтычных тэкстаў Р. Караджыча;
- зрабіць аналіз лексічных адзінак кампанента «Чалавек» у разгледаных паэтычных зборніках.

Аб'ект даследавання: даступная літаратурная спадчына Р. Караджыча.

Прадмет даследавання: грамадзянскія пачуцці, якія адбіліся ў яго паэтычных зборніках.

Навізна: творчасць Радавана Караджыча як паэта-лірыка да гэтага часу не даследавалася наогул; а намі ўпершыню зроблена спроба падрабязна прааналізаваць матывы грамадзянскасці на матэрыяле шэрагу яго паэтычных зборнікаў; распрацавана таксама ўласная класіфікацыя лексіка-семантычнага поля на падставе абранай лексікі.

Практычнае прымяненне: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні дысцыпліны «Сербская літаратура», у спецсемінарах і спецкурсах; могуць таксама садзейнічаць папулярызацыі ведаў пра яркіх прадстаўнікоў сучаснай сербскай літаратуры.

ABSTRACT

FEATURES OF CIVIC CONSCIOUSNESS OF THE POET RADOVAN KARADŽIĆ

The structure of diploma. Diploma consists of an introduction, three sections, a conclusion, a list of references, which includes 28 sources. The total amount of the diploma – 56 pages of printed text.

Key words: SERBIAN LITERATURE, POETRY, LYRICS, CIVIC CONSCIOUSNESS, POETIC TEXT, RADOVAN KARADŽIĆ, HUMAN, POEM, SELF-DETERMINATION, ORTHODOXY.

The purpose of the diploma: to give a general assessment of the literary work of R. Karadžić, to identify and analyze civic motives in his poetry collections, and also to consider the corresponding lexico-semantic components in them.

Objectives of the diploma:

- outline the range of problems related to the study of the poetry of R. Karadžić;
- draw a conclusion about the legitimacy of calling R. Karadžić a lyric poet;
- to study the poetry collections of Radovan Karadžić and identify the civic aspect;
- draw a conclusion about the legitimacy of calling R. Karadžić a lyric poet;
- to reveal the hidden citizenship of R. Karadžić's poetic texts;
- to analyze the lexical units of the «Man» component in the poetic collections under consideration.

The object of research: accessible literary heritage of R. Karadžić.

The subject of research: civic feelings reflected in his poetry collections.

The novelty: the work of Radovan Karadžić as a lyric poet has not yet been studied at all; and for the first time we made an attempt to analyze in detail the motives of civic consciousness on the material of a number of his poetry collections; also developed its own classification of the lexico-semantic field based on the selected vocabulary.

The practical application: the results of the study can be used in the study of the discipline «Serbian Literature», in special seminars and special courses; can also contribute to the popularization of knowledge about the prominent representatives of modern Serbian literature.